

Després del nacionalisme?

JORDI MUÑOZ

AVUI, 9 de novembre del 2009

Més enllà del titular tan buscat sobre el seu futur polític, que potser per a alguns no va acabar d'arribar, el que és rellevant de la conferència que va pronunciar Carod-Rovira dimecres passat és el seu contingut, contràriament al que sol ser habitual en moltes de les intervencions públiques de líders polítics. El que Carod hi va plantejar, que no és més que la continuació lògica del pensament que ha anat construint els darrers anys. Sota el títol *Adéu al nacionalisme, visca la nació*, i de manera potser més explícita que altres vegades, el vicepresident del govern hi va formular els seus plantejaments per a un catalanisme renovat.

No es tracta, com algú ha dit aquests dies, de fer passes enrere ni de replegar-se al discurs de l'adversari. Més aviat al contrari. Es tracta, sobretot, d'un independentisme basat en la voluntat de ser i no en les essències. I d'una concepció de la catalanitat suficientment oberta per no quedar engolida per la història. Potser encara han de passar uns anys perquè s'entengui plenament, però el nucli del discurs de Carod té, a aquestes alçades, poques alternatives. Bé, de fet només en té una: un replegament etnicista que ens convertiria en una minoria nacional a casa nostra. Una minoria que, com a molt, podria aspirar a veure reconeguts una sèrie de drets culturals en el context d'una societat dividida i, segons com, a gaudir d'una posició d'un cert domini en alguns àmbits institucionals. I res més.

Aquesta perspectiva, que potser a alguns els resulta secretament tranquil·litzadora, representaria el final del projecte històric del catalanisme. Les circumstàncies han canviat profundament i obliguen a replantejaments de fons. El paquet identitari tradicional català, llastat per un cert reduccionisme, no té per si sol prou capacitat d'atracció en el nou context. I sense el suport d'un Estat i tot el que això comporta, l'actualització i les obertures de què parlava Carod resulten més urgents encara.